

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА ТА РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КУРОРТОЛОГІЯ»

*(для студентів 3 курсу заочної форми навчання
напряму підготовки «Менеджмент»)*

Програма і робоча програма навчальної дисципліни **«Курортологія»** (для студентів 3 курсу заочної форми навчання напряму підготовки «Менеджмент») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: О. М. Кравець. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 28 с.

Укладач О. М. Кравець

Рецензент д. мед. наук, проф., завкафедри організації та менеджменту в охороні здоров'я ХМАПО А. І. Сердюк

**Рекомендовано кафедрою Туризму і готельного господарства,
протокол № 3 від 30.10.2011 р.**

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет і місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	5
1.4. Рекомендована основна навчальна література	7
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
2.1. Кваліфікаційні вимоги до студентів	8
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни	9
2.3. Зміст навчальної дисципліни за змістовими модулями	10
2.4. Плани лекцій	15
2.5. Плани практичних занять	16
2.6. Індивідуальне завдання	18
2.7. Самостійна робота студентів	19
2.8. Контрольні питання для самодіагностики	21
2.9. Індивідуально-консультативна робота	22
2.10. Система підсумкового контролю знань студентів	22
2.11. Рекомендовані джерела	25
2.11.1. Нормативно-правові акти	25
2.11.2. Основні джерела	25
2.11.3. Додаткові джерела	25
2.11.4. Ресурси мережі Internet	26
ДОДАТОК А «Бланк для проведення підсумкового контролю»	27

ВСТУП

Популяризація здорового стилю життя в сучасному соціумі набуло особливої актуальності. Свідченням цього, зокрема, є розвиток наукових досліджень і розширення практики використання природних багатств для оздоровлення людини.

Курортологія – це розділ медицини з вивчення природних лікувальних факторів (кліматичних, бальнеологічних тощо), їх впливу на організм людини і застосування з лікувально-профілактичною метою в умовах курорту.

Навчальна дисципліна «Курортологія» є варіативною дисципліною за вибором студента та орієнтована на студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання за напрямом підготовки «Менеджмент» та передбачає знання студентами основ географії, хімії, фізики, біології, наявність у них основ екологічних, валеологічних і медичних знань, елементарних навиків здорового способу життя.

Навчальна дисципліна висвітлює історичні аспекти розвитку санаторно-курортної справи; формує уявлення щодо впливу на розвиток курортної справи лікувальних природно-ресурсних факторів, а також використання у санаторно-курортній справі фізичних факторів, лікувальної фізкультури, масажу, фітотерапії, апітерапії та ін.; розглядає основи організації санаторно-курортного лікування та управління санаторно-курортними закладами.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Курортологія» розроблена для студентів напряму підготовки бакалавра 0306 «Менеджмент і адміністрування» професійного спрямування 6.030601 «Менеджмент» (варіативна компонента «Менеджмент готельного, курортного і туристського сервісу»).

1.1. Мета, предмет і місце дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Курортологія» є формування теоретичних вмінь та навичок використання природно-кліматичних і санаторно-рекреаційних ресурсів курортів, організація санаторно-курортного лікування.

Предмет вивчення – діяльність санаторно-курортних закладів.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця: вивчення даної дисципліни безпосередньо спирається на вивчення дисциплін **ВПП 10** – «Організація туризму» і **ВПП 13** – «Технологія обслуговування».

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Курортологія (3,0 / 108) (кредити/годин)

Змістові модулі:

Змістовий модуль (ЗМ) 1.1. Основи курортології.

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи:

1. Історія розвитку санаторно-курортної справи.
2. Курорти – провідний сегмент індустрії туризму.
3. Медична кліматологія та кліматотерапія.
4. Лікувальне значення води та водяної пари.
5. Пелоїди та мінеральні водойми. Лікування глиною.
6. Фітотерапія й апітерапія в курортній практиці.

Змістовий модуль 1.2. Організація санаторно-курортного лікування

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи:

1. Використання курортних умов для лікування хвороб людини.
2. Лікувальна фізкультура та масаж в комплексі санаторно-курортного лікування.
3. Управління санаторно-курортними закладами.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Освітньо-кваліфікаційні вимоги до вивчення дисципліни «Курортологія» наведені в табл. 1.

Таблиця 1 – Освітньо-кваліфікаційні вимоги до вивчення дисципліни

Вміння та знання	Сфери діяльності (соціальна)	Функції діяльності
<i>Моніторинг і впровадження нововведень. На основі моніторингу нововведень розробляти пропозиції з їх впровадження</i>	<i>Здатність до ефективної комунікативної взаємодії, у тому числі засобами інформаційних технологій</i>	<i>Організаційна</i>
<i>Аналіз стану та динаміки попиту на рекреаційні послуги</i>		
<i>З урахуванням особливостей застосування натуральних та вартісних показників в підприємствах готельного, курортного і туристського сервісу, використовуючи стандартні методики, обґрунтувати програму виробництва й обсяг діяльності</i>		
<i>Аналізувати і планувати обсяг реалізації послуг, їх номенклатуру на середньостроковий період</i>		
<i>Забезпечення охорони праці та техніки безпеки</i>	<i>Нести соціальну відповідальність за діяльність праці</i>	
<i>Сприяти піднесенню кваліфікаційного рівня працівників, вивченню іноземних мов та оволодіння прогресивними засобами обслуговування клієнтів</i>	<i>Здатність до засвоєння нових знань, самовдосконалення</i>	
<i>Сприяти розвитку творчого потенціалу працівників, заохочувати за новаторські ідеї</i>	<i>Займати активну життєву та громадянську позицію</i>	
<i>Забезпечення дотримання норм природоохоронного законодавства</i>	<i>Нести соціальну відповідальність за діяльність праці</i>	<i>Контрольна</i>

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Закон України «Про курорти» від 05 жовтня 2000 р. № 2026-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tourlib.net/zakon/concept2.htm>.
2. Драчева Е. Л. Специальные виды туризма. Лечебный туризм: учеб. пособие / Е. Л. Драчева. – М.: Кнорус, 2008. – 152 с.
3. Кусков А. С. Курортология и оздоровительный туризм / А. С. Кусков, О. В. Лысикова. – Ростов н/Д: Феникс, 2004. – 320 с.
4. Степанов Е. Г. Основы курортологии: учеб. пособие / Е. Г. Степанов. – Х.: ХНАГХ, 2006. – 326 с.
5. Степанов Е. Г. Санаторно-курортное лечение: учеб. пособие / Е. Г. Степанов. – Х.: ХНАГХ, 2006. – 332 с.
6. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія: навч. посібник / В. Н. Фоменко. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.
7. Курорти та санаторії України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sankurort.ua/>.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

Анотація програми навчальної дисципліни

«Курортологія»

Мета: формування теоретичних вмінь та навичок використання природно-кліматичних і санаторно-рекреаційних ресурсів курортів, організація санаторно-курортного лікування.

Предмет: діяльність санаторно-курортних закладів.

Модуль 1. Курортологія. Змістовий модуль (ЗМ) 1.1. Основи курортології. ЗМ 1.2. Організація санаторно-курортного лікування.

Аннотация программы учебной дисциплины

«Курортология»

Цель: формирование теоретических знаний и навыков использования природно-климатических и санаторно-рекреационных ресурсов курортов, организация санаторно-курортного лечения.

Предмет: деятельность санаторно-курортных учреждений.

Модуль 1. Курортология. Содержательный модуль (СМ) 1.1. Основы курортологии. СМ 1.2. Организация санаторно-курортного лечения.

Annotation of the program of scientific discipline

«Balneology»

Purpose: development of skills of resort climatic resources and sanatorium-and-spa treatment, the organization of sanatorium treatment.

Subject: activities of spa facilities.

Module 1. Balneology. A comprehensive module (CM) 1.1. Fundamentals of balneology. CM 1.2. The organization of sanatorium treatment.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура робочої програми навчальної дисципліни «Курортологія» наведена в табл. 2 у відповідності до форми навчання.

Таблиця 2 – Структура навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання.

Характеристика дисципліни: підготовка бакалаврів	Напря́м, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних до ECTS – 3; у тому числі: модулів – 1; змістових модулів – 2; самостійна робота – 100 годин; Індивідуальне завдання (ІЗ) – КР.	Галузь знань 0306 – «Менеджмент і адміністрування», напря́м підготовки 6.030601 – «Менеджмент», Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Варіативна. Рік підготовки: 3. Семестр: 6.
Кількість годин: усього – 108 годин; за змістовими модулями: ЗМ 1.1 – 65 годин; ЗМ 1.2 – 43 години.		Лекції: кількість годин – 4. Практичні: кількість годин – 4. Самостійна робота: кількість годин – 100, у тому числі КР: кількість годин – 45.
		Вид контролю: екзамен.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних.

Особливе значення в процесі вивчення і закріплення знань відіграє самостійна робота студентів. Зазначені види занять розроблені у відповідності до положень Болонської декларації.

2.1. Кваліфікаційні вимоги до студентів у галузі курортології

«Курортологія» є варіативною дисципліною за вибором студента.

Необхідна навчальна база перед початком вивчення дисципліни: дисципліна безпосередньо спирається на знання та навички, які студенти отримують під час вивчення згідно з ОПП наступних дисциплін: «Організація туризму» (ВПП 10) і «Технологія обслуговування» (ВПП 13).

В результаті вивчення дисципліни студенту необхідно

- знати:

- основні цілющі властивості природних лікувальних факторів, властивостей та механізми їх впливу на організм людини;
- нормативно-правові акти у сфері курортології;
- діяльність курортної інфраструктури;
- вплив природно – ресурсних факторів на розвиток курортної справи;
- питання санітарної охорони курортів.

- вміти:

- знаходити курортні ресурси;
- вивчати можливості використання курортних факторів з метою туризму, рекреації, лікування та профілактики на курортах;
- вивчати попит населення у санаторно-курортному лікуванні;
- організовувати туризм, рекреацію, лікування та профілактику на курортах.

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена відповідно до вимог галузевого стандарту вищої освіти МОН України на базі варіативної частини освітньо-професійної підготовки бакалавра.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

При вивченні дисципліни «Курортологія» студент має ознайомитись з програмою дисципліни, з її структурою, змістом і обсягом кожного змістового модуля, формами і методами навчання, з усіма видами і методами контролю знань, методикою їх оцінювання. Тематичний план навчальної дисципліни складається з одного модуля, який логічно пов'язує два змістових модуля, кожний з яких, у свою чергу, об'єднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує декілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекційні, практичні заняття, індивідуальна науково-дослідна робота в формі виконання контрольної роботи, самостійна робота студента, контрольні заходи.

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання наведена в табл. 3.

Таблиця 3 – Структура залікового кредиту навчальної дисципліни для заочної форми навчання.

Заліковий кредит	Назва та зміст змістового модулю	Всього годин	у тому числі			
			Аудиторні заняття		Індивідуальна робота (КР)	Самостійна робота
			Лекції	Практичні		
МОДУЛЬ 1. Курортологія						
1,8	Змістовий модуль 1.1. Основи курортології					
	1. Історія розвитку санаторно-курортної справи.	10	1	-	5	4
	2. Курорти – провідний сегмент індустрії туризму.	12	1	1	5	5
	3. Медична кліматологія та кліматотерапія.	10	1	1	5	3
	4. Лікувальне значення води та водяної пари.	11	-	-	5	6
	5. Пелоїди та мінеральні водойми. Лікування глиною.	11	-	-	5	6
	6. Фітотерапія й апітерапія в курортній практиці.	11	-	-	5	6
	Підсумок за змістовим модулем 1.1	65	3	2	30	30
1,2	Змістовий модуль 1.2. Організація санаторно-курортного лікування					
	7. Використання курортних умов для лікування хвороб людини.	22	-	1	5	16
	8. Лікувальна фізкультура та масаж в комплексі санаторно-курортного лікування.	11	-	-	5	6
	9. Управління санаторно-курортними закладами.	10	1	1	5	3
3,0	Підсумок за змістовим модулем 1.2	43	1	2	15	25
	Екзамен					
	Підсумок за модулем 1	108	4	4	45	55
					100	

2.3. Зміст навчальної дисципліни за змістовими модулями

МОДУЛЬ 1. КУРОРТОЛОГІЯ

Змістовий модуль 1.1. Основи курортології

ТЕМА 1. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ САНАТОРНО-КУРОРТНОЇ СПРАВИ

1.1. Сутність і завдання курортної справи

Вступ до дисципліни: поняття, предмет, мета, завдання, структура дисципліни. Курортологія як вид науково-практичної діяльності у складі курортної справи. Місце санаторно-курортного комплексу в сфері надання послуг населенню. Взаємозв'язок курортної справи з іншими видами діяльності.

1.2. Історичні аспекти санаторно-курортної справи

Зародження і розвиток курортів. Середньовіччя. Новий час. Новітній час.

1.3. Розвиток курортної справи в Україні

Курортна система України. Перспективи розвитку санаторно-курортної справи.

1.4. Лікувально-оздоровчий туризм

Лікувальний туризм: визначення та сутність. Фізико-географічні фактори лікувального туризму. Природні лікувальні (цілющі) ресурси .

ТЕМА 2. КУРОРТИ – ПРОВІДНИЙ СЕГМЕНТ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ

2.1. Класифікація курортів

Роль курортів в зміцненні здоров'я людини. Вимоги до курортів. Основні типи курортів: кліматичні, бальнеологічні, грязелікувальні, перехідні.

2.2. Види санаторно-курортних закладів

Рекреаційна мережа. Класифікація санаторно-курортних закладів в Україні: санаторії, санаторії-профілакторії, пансіонати, курортні клініки, курортні готелі. Критерії їх державної акредитації.

2.3. Особливості санаторно-курортного лікування

Основні принципи санаторно-курортного лікування. Санаторний режим та його особливості. Основи курортного лікування (кліматичні, бальнеологічні, фізіотерапевтичні й інші фактори). Медичний відбір пацієнтів (хворих) для санаторно-курортного лікування.

2.4. Лікувально-оздоровчі місцевості України

Поняття «лікувально-оздоровча місцевість». Основні курорти України.

2.5. Провідні курорти світу

Географія курортів в Дальньому зарубіжжі: Центральна Європа, Південна Європа, Північна Європа; Америка; Близький Схід; Азія, Океанія й Африка. Курорти помірного поясу та субекваторіально-тропічні курорти. Курорти перехідного типу. Місце курортів України та Криму серед приморських кліматичних світових курортів. Основні методи лікування й оздоровлення, які застосовують на сучасних європейських курортах.

ТЕМА 3. МЕДИЧНА КЛІМАТОЛОГІЯ ТА КЛІМАТОТЕРАПІЯ

3.1. Географічне положення курортів і клімат курортів

Поняття клімату. Умови формування клімату. Клімато-курортологічна характеристика України. Кліматичне лікування. Вплив клімату на організм здорової й хворої людини. Використання клімату з лікувальною метою.

3.2. Медичне оцінювання погоди та клімату

Медичне оцінювання погоди й клімату. Хімічні фактори повітря, хімічний зміст та вплив на організм. Фізичні метеорологічні фактори: температура, атмосферний тиск, вологість повітря, хмарність, опади, вітер, їх характеристика, взаємозалежність, класифікація, вимірювання. Космічні фактори, магнітне поле Землі, космічне випромінювання. Класифікація погоди. Основні групи погоди. Вплив погоди на людину, реакції організму людини. Біокліматичний потенціал й біокліматичне зонування територій. Кліматична характеристика приморських курортів Криму. Рекреація на приморських курортах Криму в різні сезони.

3.3. Медична кліматологія

Медична кліматологія як наука. Метеорологія. Кліматотерапія:

визначення, зміст. Методи кліматолікування: аеротерапія, геліотерапія, талассотерапія, спелеотерапія, псаммотерапія, кінезотерапія.

3.4. Фізичні та фізіологічні основи дозиметрії й дозування кліматолікувальних процедур. Вплив клімату на організм, адаптація, акліматизація

Історія дозування кліматолікувальних процедур. Основні групи кліматопродур. Дозування продур (сонячні та водні ванни) та їх залежність від кліматичних умов. Співвідношення понять адаптації та акліматизації. Основні фази акліматизації. Кліматопатичні реакції. Метеопатичні реакції. Загартування: принципи та цілі. Використання властивостей повітря та фізичних властивостей води. Використання сонячного опромінення.

ТЕМА 4. ЛІКУВАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ВОДИ ТА ВОДЯНОЇ ПАРИ

4.1. Питна вода, питна прісна вода

Значення води. Розподіл води в гідросфері. Водні ресурси України (підземні води, артезіанські води: місцерозташування, зміст). Фізико-хімічні властивості мінеральних вод. Основні бальнеологічні групи мінеральних вод. Класифікація мінеральних вод в Україні.

4.2. Особливості лікувального впливу на організм прісної води. Водні процедури

Обливання, обмивання, обтирання, укутування, компрес, як методи використання води з метою впливу на організм людини та загартування. Лікувально-профілактичні купання: види та об'єкти впливу. Фази купання. Морське й лікувально-морське купання: цілі й правила. Каскадне купання. Водні процедури в басейнах.

4.3. Водолікування, вплив водолікувальних процедур на організм людини

Історія водолікування: гідротерапія, бальнеотерапія. Температурний, хімічний, механічний фактори ванн. Ванни та їх різновиди. Душ та його види. SPA-технології в відновлювальному лікуванні захворювань на курортах. Проблеми та напрямки організації SPA-туризму.

4.4. Лікування паром

Історія лазні. Типи лазень: руська, фінська, японська й ін. Вплив лазні на організм людини та її використання. Лазневий віник та його види.

ТЕМА 5. ПЕЛОЇДИ ТА МІНЕРАЛЬНІ ВОДОЙМИ. ЛІКУВАННЯ ГЛИНОЮ

5.1. Пелоїди: визначення та види

Хімічний склад лікувальних грязей. Структурний розподіл грязей. Регенерація грязей. Мінеральні водойми. Механізм фізіологічної лікувальної дії мінеральних вод і лікувальних грязей. Санітарні зони.

5.2. Лікувальне використання пелоїдів, глини та інших субстанцій

Грязьові аплікації: використання, типи. Парафінолікування, озокеритолікування, лікування нафталанською нафтою. Хімічний склад глини та її цілющі властивості. Макро- та мікроелементи. Зовнішнє й внутрішнє використання глини. Псаммотерапія.

ТЕМА 6. ФІТОТЕРАПІЯ Й АПІТЕРАПІЯ В КУРОРТНІЙ ПРАКТИЦІ

6.1. Рослини у житті людини

Історія використання лікарських рослин. Лікарські форми та їх види.

6.2. *Самолікування. Вживання алкоголю та ліки*

6.3. *Цілющі властивості меду та його використання при хворобах*

Історія використання меду та продуктів бджільництва. Макро- та мікроелементи (хімічний зміст), вітаміни меду, перга, прополіс, маточне молоко, бджолиний віск, пилок, використання для лікування різноманітних хвороб.

Змістовий модуль 1.2. Організація санаторно-курортного лікування

ТЕМА 7. ВИКОРИСТАННЯ КУРОРТНИХ УМОВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ХВОРОБ ЛЮДИНИ

7.1. *Організація дієтичного харчування в санаторно-курортних установах*

Дієтичне харчування: цілі, призначення й особовості при використанні в санаторно-курортних установах дієтичного харчування.

7.2. *Хвороби серцево-судинної системи та їх лікування в умовах курортів. Санаторно-курортне лікування органів дихання*

7.2.1. *Ішемічна та гіпертонічна хвороби, стенокардія, інфаркт міокарда*

Хвороби серцево-судинної системи: ознаки, механізми виникнення та ходу хвороб. Використання в лікуванні захворювання методик фітотерапії, кліматотерапії та апітерапії.

7.2.2. *Хронічні бронхіт і пневмонія, бронхіальна астма, емфізема легень, пневмосклероз, дихальна недостатність*

Хвороби органів дихання: ознаки, причини виникнення, хід хвороб. Застосування умов курортів для лікування кліматом, харчування, апітерапія, дихальна гімнастики та її структура, методика занять ЛФК.

7.3. *Санаторно-курортне лікування хвороб органів шлунка. Курортне лікування кишечника*

7.3.1. *Хронічний гастрит, виразкова хвороба шлунка*

Основні ознаки хвороб органів шлунку. Використання умов курорту для лікування хвороб органів шлунка. Апітерапія, фітотерапія при захворюваннях ЖКТ.

7.3.2. *Хронічні захворювання кишечника. Коліт та ентерит*

Ознаки хвороби: причини виникнення, хід хвороби, лікування. Лікувальне харчування при хворобах кишечника в санаторно-курортних умовах. Апітерапія, фітотерапія на курортах при захворюваннях кишечника.

7.4. *Використання санаторно-курортних умов з метою лікування обміну речовин та ожиріння*

7.4.1. *Цукровий діабет*

Діабет: ознаки, причини виникнення, хід хвороби, лікування. Використання фітотерапії і санаторно-курортних умов для лікування діабету.

7.4.2. *Ожиріння*

Ожиріння: ознаки, причини виникнення, хід хвороби, лікування, Чотири ступені ожиріння. Основні принципи життя та правильного годування. Різновиди дієт.

7.5. Санаторно-курортне лікування хвороб печінки. Курортне лікування хвороб нирок та сечовивідних протоків

7.5.1. Хронічні хвороби печінки – холецистит, холангіт, гепатит

Хвороби печінки: ознаки, причини виникнення, різновиди, хід хвороби, лікування. Кліматолікувальні процедури, фіто- та апітерапія при хворобах печінки.

7.5.2. Хронічні хвороби нирок і сечовідних протоків – сечокам'яна хвороба, хронічні пієлонефрит, цистит, простатит, аденома простати

Хвороби нирок і сечовідних протоків: ознаки, причини виникнення, хід хвороби, лікування. ЛФК, кліматолікування, водолікування, лікування глиною, дієтичне годування в курортних умовах при хворобі нирок та сечовідних протоків.

7.6. Курортне лікування хвороб опорно-рухового апарату

7.6.1. Використання умов курортів для фізичних методів лікування хвороб опорно-рухового апарату: ревматоїдний, бруцельозний, подагричний артрити, поліартрит радикуліт

Хвороби опорно-рухового апарату: ознаки, причини виникнення, хід хвороби, лікування. Масаж, лікування водою, дієтичне годування, ЛФК та її завдання в умовах курортів при лікуванні хвороб опорно-рухового апарату.

7.7. Лікування хвороб головного мозку, психотерапія в умовах курорту

7.7.1. Мозковий інсульт, травми головного мозку, мігрень та їх лікування на курортах

Атеросклероз: ознаки, форми, причини виникнення, хід хвороби, лікування. Порушення спокою у людини. Мозковий інсульт (етимологія, класифікація, лікування, реабілітація). Інші хвороби мозку та нервів.

7.7.2. Психотерапія в умовах курорту

Поняття, методи психотерапії в умовах курорту. Основні напрямки для використання психотерапії. Служба психотерапії, її функції на курортах та поза курортами, обладнання, формування штату.

ТЕМА 8. ЛІКУВАЛЬНА ФІЗКУЛЬТУРА ТА МАСАЖ В КОМПЛЕКСІ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО ЛІКУВАННЯ

8.1. Лікувальна фізична культура (ЛФК)

ЛФК: основи та історія розвитку. Заняття ЛФК: форми та структура. Показання щодо пересувального режиму. Принципи формування груп хворих та послідовність використання окремих форм ЛФК. Йога.

8.2. Масаж в комплексі санаторно-курортного лікування. Види масажу.

ТЕМА 9. УПРАВЛІННЯ САНАТОРНО-КУРОРТНИМИ ЗАКЛАДАМИ

9.1. Фактори розвитку санаторно-курортної справи

9.2. Нормативно-правова база функціонування курортів

Закон України «Про курорти». Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням». Документи ФСС з ТВП. Документи ФСС НВВ. Документи МОЗ України. Реєстр галузевих нововведень. Концепція розвитку санаторно-курортної галузі. Установи курортної галузі України: санаторії МОЗ України; Міністерство праці та соціальної політики України;

Фонд соціального страхування з ТВП; Міністерство охорони здоров'я; науково-дослідні установи; вищі навчальні заклади. Правова охорона курортних, лікувально-оздоровчих та рекреаційних зон. Охорона курортних ресурсів від виснаження і забруднення.

9.3. Еволюція підходів до керування курортами

9.4. Управління курортами на різних рівнях. Функції управління в санаторно-курортних закладах

Менеджмент діяльності санаторно-курортних закладів.

9.5. Функціональна структура санаторно-курортних закладів та їх матеріально-технічна база

Функціональна структура санаторно-курортних закладів. Кліматичні споруди: кліматопавільйони, аеросолярії, відкриті та закриті басейни, лікувальні пляжі. Типи пляжів. Обладнання пляжу та організація пляжного відпочинку. Обладнання кліматичних споруд в залежності від їх функціонального призначення. Устаткування кліматичних споруд. Умови праці масажиста та обладнання масажного кабінету. Служби та їх обладнання при кліматичних спорудах (медична, метеорологічна, воднорятувальна та ін.).

9.6. Кадровий склад закладів санаторно-курортного комплексу

9.7. Організація дозвілля в санаторно-курортних закладах: анімаційний сервіс

9.8. Забезпечення якості й ефективності діяльності санаторно-курортних закладів

Критерії оцінки ефективності діяльності санаторно-курортного закладу.

2.4. Плани лекцій

План проведення лекційних занять з дисципліни для заочної форми навчання наведено в табл. 4.

Таблиця 4 – План проведення лекційних занять для заочної форми навчання.

Назва теми	Перелік питань	К-сть годин	Джерела
Модуль 1. Курортологія			
ЗМ 1.1. Основи курортології			
1	2	3	4
Тема 1. Історія розвитку санаторно-курортної справи.	1.1. Сутність і завдання курортної справи. 1.2. Історичні аспекти санаторно-курортної справи. 1.3. Розвиток курортної справи в Україні. 1.4. Лікувально-оздоровчий туризм.	1	основна [1; 13-16]; додаткова [25; 31; 33]
Тема 2. Курорти – провідний сегмент індустрії туризму.	2.1. Класифікація курортів. 2.2. Види санаторно-курортних закладів. 2.3. Особливості санаторно-курортного лікування. 2.4. Лікувально-оздоровчі місцевості України.	1	основна [1; 13-18]; додаткова [25; 30; 33-34; 56-37]

1	2	3	4
Тема 3. Медична кліматологія та кліматотерапія.	3.1. Географічне положення курортів і клімат курортів. 3.2. Медичне оцінювання погоди та клімату. 3.3. Медична кліматологія. 3.4. Фізичні та фізіологічні основи дозиметрії й дозування кліматолікувальних процедур.	1	основна [11-19]; додаткова [22; 25-26; 31; 33]
Разом годин за ЗМ 1.1		3	
ЗМ 1.2. Організація санаторно-курортного лікування			
Тема 9. Управління санаторно-курортними закладами.	9.1. Фактори розвитку санаторно-курортної справи. 9.2. Нормативно-правова база функціонування курортів. 9.3. Еволюція підходів до управління курортами. 9.4. Управління курортами на різних рівнях. Функції управління в санаторно-курортних установах. 9.5. Забезпечення якості й ефективності діяльності санаторно-курортних закладів.	1	основна [14; 16]; додаткова [39]
Разом годин за ЗМ 1.2		1	
Усього годин		4	

2.5. Плани практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, спрямована на формування системи практичних знань з проблем розвитку і сучасного стану туристської індустрії; знайомство з професійною термінологією.

У процесі проведення практичного заняття студенти самостійно або в малих групах (за попереднім поясненням викладача) вирішують запропоновані завдання різного рівня складності, виробничі ситуації або ділові ігри.

У межах дисципліни «Курортологія» з метою опанування студентами навчальних елементів змістового модулю практичні заняття рекомендовано проводити за окремо взятими темами або в деяких випадках питаннями.

План проведення практичних занять з навчальної дисципліни для заочної форми навчання наведено в табл. 5.

Таблиця 5 – План проведення практичних занять

Назва теми	Перелік питань	К-сть годин	Джерела
Модуль 1. Курортологія			
ЗМ 1.1. Основи курортології			
Тема 1. Вступне заняття. Порядок вивчення дисципліни «Курортологія». Курорти – провідний сегмент індустрії туризму.	1. Значення, мета вивчення, завдання, проблематика дисципліни «Курортологія». 2. Порядок вивчення дисципліни і контролю знань студентів. 3. Вимоги до виконання контрольної роботи. 4. Географія курортів в Дальньому зарубіжжі: Центральна Європа, Південна Європа, Північна Європа; Америка; Близький Схід; Азія, Океанія й Африка.	1	основна [1; 13-16]; додаткова [25; 31; 33]
Тема 3. Медична кліматологія та кліматотерапія.	3.1. Методи кліматолікування: аеротерапія, геліотерапія, таласотерапія, спелеотерапія. Псаммотерапія, кінезотерапія. 3.2. Вплив клімату на організм людини. Адаптація, акліматизація.	1	основна [11-19]; додаткова [22; 25-26; 31; 33]
Разом годин за ЗМ 1.1		2	
ЗМ 1.2. Організація санаторно-курортного лікування			
Тема 7. Використання курортних умов для лікування хвороб людини.	1. Організація дієтичного харчування в санаторно-курортних установах. 2. Використання санаторно-курортних умов з метою лікування хвороб людини. 2.1. Хвороби серцево-судинної системи та органів дихання. 2.2. Хвороби органів шлунка, кишечника. 2.3. Хвороби обміну речовин та ожиріння. 2.4. Хвороби печінки, нирок та сечовивідних протоків. 2.5. Хвороби опорно-рухового апарату. 2.6. Хвороби Лікування головного мозку, психотерапія в умовах курорту.	1	основна [1; 11; 13-19]; додаткова [20-29; 31-33]
Тема 9. Управління санаторно-курортними закладами.	1. Функціональна структура санаторно-курортних закладів та їх матеріально-технічна база. 2. Кадровий склад закладів санаторно-курортного комплексу. 3. Організація дозвілля в санаторно-курортних закладах: анімаційний сервіс.	1	основна [14; 16]; додаткова [39]
Разом годин за ЗМ 1.2		2	
Усього годин		4	

2.6. Індивідуальне завдання

Метою виконання індивідуального завдання (далі – ІЗ) є систематизація, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань студентів з дисципліни. Студенти виконують ІЗ самостійно протягом вивчення дисципліни із проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

ІЗ припускає зміст наступних елементів наукового дослідження:

- практичну значимість;
- комплексний і системний підходи до вирішення поставленого завдання;
- застосування творчого підходу і відбиття власного бачення вирішення поставленого завдання.

В межах дисципліни «Курортологія» в якості ІЗ студент виконує підсумкову контрольну роботу (далі – КР).

Метою КР є набуття навичок комплексної оцінки ефективності (економічної, медичної та соціальної) діяльності санаторно-курортного закладу шляхом розрахунку інтегрального коефіцієнта ефективності.

Вимоги до оформлення КР наведені в методичних вказівках з дидактичним забезпеченням до практичних занять, самостійної роботи та виконання КР з дисципліни «Курортологія» для студентів 3 курсу заочної форми навчання напряму підготовки «Менеджмент».

Зміст КР наступний: 1) титульний аркуш; 2) вступ; 3) основна частина; 4) висновки; 5) список використаних джерел; 6) додатки.

Вступ має містити обґрунтування актуальності обраної теми, формулювання об'єкта і предмета дослідження, мету і зміст поставлених завдань.

Основна частина контрольної роботи складається з п'яти основних розділів:

РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА САНАТОРНО-КУРОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА.

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.

РОЗДІЛ 3. ОЦІНКА МЕДИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.

РОЗДІЛ 4. ОЦІНКА СОЦІАЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.

РОЗДІЛ 5. РОЗРАХУНОК ІНТЕГРАЛЬНОГО КОЕФІЦІЄНТА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.

Обсяг готової КР повинен становити у друкованому варіанті 25-35 сторінок. Орієнтовна кількість сторінок у розділах: вступ – 1-2 с.; основна частина – 20-30 с.; висновки – 1-2 с.

Список використаних джерел необхідно складати у порядку згідно появи посилань у тексті.

Обсяг часу на виконання КР в годинах для студентів заочної форми навчання становить 45 годин.

2.7. Самостійна робота студентів

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем курортології та санаторно-курортної справи.

До форм самостійної навчальної роботи студентів заочної форми навчання за дисципліною «Курортологія» віднесені:

1. Підготовка до практичних занять.
2. Робота з законодавчими, нормативними й інструктивними матеріалами.
3. Робота над індивідуальним завданням у вигляді *контрольної роботи* – 45 годин.
4. Підготовка до підсумкового контролю знань.
5. Контрольна перевірка кожним студентом якості особистих знань за запитаннями для самостійного поглибленого вивчення та самоконтролю.

Перелік питань для самостійного опрацювання наданий в табл. 5.

Таблиця 5 – Перелік питань для самостійного опрацювання

Назва теми	Перелік питань	Джерела
Модуль 1. Курортологія		
ЗМ 1.1. Основи курортології		
1	2	3
Тема 1. Історія розвитку санаторно-курортної справи.	1. Історичні аспекти санаторно-курортної справи. 2. Розвиток курортної справи в Україні. 3. Перспективи розвитку санаторно-курортної справи.	основна [1; 13-16]; додаткова [25; 31; 33]
Тема 2. Курорти – провідний сегмент індустрії туризму.	1. Критерії державної акредитації санаторно-курортних закладів в Україні. 2. Медичний відбір пацієнтів (хворих) для санаторно-курортного лікування. 3. Географія курортів в Дальньому зарубіжжі: Центральна Європа, Південна Європа, Північна Європа; Америка; Близький Схід; Азія, Океанія й Африка.	основна [1; 13-18]; додаткова [25; 30; 33-34; 56-37]
Тема 3. Медична кліматологія та кліматотерапія.	1. Біокліматичний потенціал й біокліматичне зонування територій. 2. Загартування: принципи та цілі.	основна [11-19]; додаткова [22; 25-26; 31; 33]

1	2	3
Тема 4. Лікувальне значення води та водяної пари.	1. Питна вода, питна прісна вода. 2. Особливості лікувального впливу на організм прісної води. Водні процедури. 3. Водолікування, вплив водолікувальних процедур на організм людини. 4. Лікування парною.	основна [1-6; 13-19]; додаткова [22; 26; 30; 32]
Тема 5. Пелоїди та мінеральні водойми. Лікування глиною.	1. Пелоїди: визначення та види. 2. Лікувальне використання пелоїдів, глини та інших субстанцій.	основна [16-19]; додаткова [28-29]
Тема 6. Фітотерапія й апітерапія в курортній практиці.	1. Рослини у житті людини. 2. Самолікування. Вживання алкоголю та ліки. 3. Цілющі властивості меду та його використання при хворобах.	основна [13; 17-18]; додаткова [29]
3М 1.2. Організація санаторно-курортного лікування		
Тема 7. Використання курортних умов для лікування хвороб людини.	1. Ішемічна та гіпертонічна хвороби, стенокардія, інфаркт міокарда. 2. Хронічні бронхіт і пневмонія, бронхіальна астма, емфізема легень, пневмосклероз, дихальна недостатність. 3. Хронічний гастрит, виразкова хвороба шлунка. 4. Хронічні захворювання кишечника. Коліт та ентерит. 5. Цукровий діабет. 6. Ожиріння. 7. Хронічні хвороби печінки – холецистит, холангіт, гепатит. 8. Хронічні хвороби нирок і сечовідних протоків – сечокам'яна хвороба, хронічні пієлонефрит, цистит, простатит, аденома простати. 9. Хвороби опорно-рухового апарату: ревматоїдний, бруцельозний, подагричний артрити, поліартрит радикуліт. 10. Мозковий інсульт, травми головного мозку, мігрень та їх лікування на курортах. 11. Психотерапія в умовах курорту.	основна [1; 11; 13-19]; додаткова [20-29; 31-33]
Тема 8. Лікувальна фізкультура та масаж в комплексі санаторно-курортного лікування.	1. Лікувальна фізична культура (ЛФК). 2. Масаж в комплексі санаторно-курортного лікування. Види масажу.	основна [14-18]; додаткова [23]
Тема 9. Управління санаторно-курортними закладами.	1. Нормативно-правова база функціонування курортів. 2. Організація дозвілля в санаторно-курортних закладах: анімаційний сервіс.	основна [14; 16]; додаткова [39]

2.8. Контрольні питання для самодіагностики

МОДУЛЬ 1. КУРОРТОЛОГІЯ

ЗМ 1.1. Основи курортології

1. Історія розвитку курортної справи.
2. Провідні курорти України.
3. Класифікація курортів.
4. Медична оцінка погоди та клімату.
5. Клімат, кліматотерапія.
6. Географічне положення та клімат курортів.
7. Кліматичні курорти.
8. Використання клімату з лікувальною метою. Вплив клімату на організм хворої та здорові людини.
9. Кліматичні споруди.
10. Методи кліматолікування: аеротерапія, геліотерапія, таласотерапія, спелеотерапія.
11. Медична кліматологія.
12. Дозиметрія та дозування кліматолікувальних процедур.
13. Вплив клімату на організм.
14. Адаптація, акліматизація.
15. Загартування.
16. Питна вода. Питна прісна вода.
17. Підземні води, артезіанські води.
18. Водні ресурси України.
19. Водолікування. Водолікувальні процедури.
20. Історія бань та лазень.
21. Вплив бані на організм. Різновиди бань.
22. Пелоїди, мінеральні водойми. Хімічний зміст грязей.
23. Санітарні зони.
24. Механізм дії грязей та інших субстанції на організм, їх використання.
25. Глина – хімічний зміст, використання.
26. Пісочні ванни.
27. Фітотерапія.
28. Апітерапія.

ЗМ 1.2. Організація санаторно-курортного лікування

1. Організація санаторно-курортного лікування та його особливості.
2. Хвороби серцево-судинної системи.
3. Лікування в хвороб серцево-судинної системи умовах курортів.
4. Хвороби органів дихання.
5. Санаторно-курортне лікування органів дихання.
6. Санаторно-курортне лікування хвороб органів шлунка.
7. Хронічні хвороби шлунка.
8. Курортне лікування кишечника.

9. Хронічні хвороби кишечника.
10. Використання санаторно-курортних умов з метою лікування обміну речовин.
11. Курортне лікування цукрового діабету.
12. Курортне лікування ожиріння.
13. Санаторно-курортне лікування хвороб печені.
14. Курортне лікування хвороб нирок.
15. Курортне лікування сечовідних протоків.
16. Курортне лікування хвороб опорно-рухового апарату.
17. Лікування хвороб головного мозку.
18. Психотерапія в умовах курорту.
19. Служба психотерапії на курортах.
20. Лікувальна фізична культура – основи, мета, історія.
21. Масаж – основи, мета.
22. Масажний кабінет і праця масажиста.
23. Оцінка ефективності діяльності санаторно-курортного закладу.

2.9. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи в формі: консультацій, перевірки виконання контрольної роботи тощо.

Форми організації індивідуально-консультативної роботи:

1. За засвоєнням теоретичного матеріалу:
 - індивідуальні консультації (запитання-відповідь стосовно проблемних питань теоретичного матеріалу дисципліни);
 - групові консультації (розгляд типових прикладів-ситуацій).
2. За засвоєнням практичного матеріалу:
 - консультації індивідуальні й групові.
3. Для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу:
 - підготовка та захист контрольної роботи;
 - складання екзамену.

2.10. Система поточного і підсумкового контролю знань студентів

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів з дисципліни «Курортологія» для студентів напряму підготовки бакалавра 6.030601 «Менеджмент» передбачає виставлення оцінок за всіма формами навчальної роботи.

Перевірка і оцінювання знань студентів здійснюється шляхом:

- 1) оцінювання виконання й захисту індивідуального завдання (контрольної роботи);

2) проведення підсумкового контролю з дисципліни для студентів у формі екзамену.

Оцінювання виконання і захисту індивідуального завдання (контрольної роботи) визначають виходячи критеріїв, наведених в табл. 6.

Таблиця 6 – Критерії оцінювання якості виконання контрольної роботи

№ з/п	Критерій	К-сть балів
1	дотримання встановлених правил оформлення роботи; використання додаткових джерел (наукова, навчальна література, професійні періодичні видання, матеріали із мережі Internet)	5
2	повнота викладення матеріалу за розділами роботи, в т. ч.	20
	- Розділ 1	5
	- Розділ 2	5
	- Розділ 3	5
	- Розділ 4	5
3	повнота та змістовність висновків за розділами роботи	5
4	творчий підхід	3
5	своєчасність подання роботи викладачу (згідно з графіком навчального процесу)	2
6	правильні відповіді на запитання при захисті	5
	Загальна сума балів	40

За КР студент одержує:

– оцінку «5» (37–40 балів) – якщо повністю виконані вимоги за критеріями 1 – 5 і студент відповів на 91-100% запитань при захисті роботи;

– оцінку «4» (31–36 балів) – якщо повністю виконані вимоги за критеріями 1 – 5 і студент відповів на 71-90% запитань при захисті роботи;

– оцінку «3» (21–30 балів) – якщо не виконано хоча б одну з вимог за критеріями 1 – 4 або студент відповів менш ніж на 70% запитань при захисті роботи;

– оцінку «2» (0–20 балів) – якщо не виконано більш двох вимог за критеріями 1 – 4 або студент відповів менш ніж на 50% запитань при захисті роботи.

Проведення екзамену для студентів заочної форми навчання здійснюється шляхом тестування (бланк для проведення підсумкового тестування наведено у Додатку А). Тестові завдання містять усі обов'язкові елементи екзаменаційного білету, необхідну кількість запитань і декілька відповідей на кожне запитання. Враховуючи обмеженість часу, який відводиться на заліково-екзаменаційну сесію для студентів заочної форми навчання проводиться тестування у спрощеній формі. Тестові завдання для підсумкового контролю складаються з двох частин, які містять тестові завдання за матеріалом відповідних змістових модулів. Екзаменаційна оцінка

визначається як арифметична сума таких складових оцінок: оцінки за ЗМ 1.1 – від 0 до 30 балів; оцінки за ЗМ 1.2 – від 0 до 30 балів; оцінки за КР – від 0 до 40 балів (табл. 7).

Таблиця 7 – Складові оцінки за модулем 1

Вид робіт, що оцінюється	Оцінка	Примітка
Виконання й захист КР	0 – 40	Визначається як оцінка, яку студент одержав за виконання і захист КР за 40-а бальною шкалою.
Підсумкове тестування (екзамен)	0 – 60	<i>Проводиться після того, як студент одержав оцінку за виконання та захист КР.</i> Залікові тести містять тестові запитання у кількості кратній 60. Запитання за змістовими модулями 1.1 та 1.2 в екзаменаційних тестах представлені порівну. Оцінка за тести визначаються за 60-и бальною шкалою й дорівнюють числу правильних відповідей, поділеному на число кратності кількості тестових запитань 60.
Оцінка за модуль 1	0 – 100	Оцінку визначають як суму кількості балів у відсотках, накопичених студентом в ході виконання і захисту КР та суми відсотків балів, набраних за результатами екзаменаційного тестування

Оцінка за дисципліну в цілому виставляється в екзаменаційну відомість за п'ятибальною згідно табл. 8.

Таблиця 8 – Шкала перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання

Система оцінювання	Шкала оцінювання						
Внутрішній вузівський рейтинг, %	100 – 91	90 – 71		70 – 51		50 – 0	
Національна 4-бальна і в системі ECTS	5 <i>відмінно</i> A	4 <i>добре</i> B, C		3 <i>задовільно</i> D, E		2 <i>незадовільно</i> FX, F	
Внутрішній вузівський рейтинг у системі ECTS, %	100 – 91	90 – 81	80 – 71	70 – 61	60 – 51	50 – 26	25 – 0
Національна 7-бальна і в системі ECTS	<i>відмінно</i> A	<i>дуже добре</i> B	<i>добре</i> C	<i>задовільно</i> D	<i>достатньо</i> E	<i>незадовільно*</i> FX*	<i>незадовільно</i> F**
ECTS, % студентів	A 10	B 25	C 30	D 25	E 10	FX*	F**
						<i>не враховується</i>	

* з можливістю повторного складання; ** з обов'язковим повторним курсом.

2.11. Рекомендовані джерела

2.11.1. Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про курорти» від 05 жовтня 2000 р. № 2026-III із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 19 січня 2006 року N 3370-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tourlib.net/zakon/concept2.htm>.
2. ГОСТ 17.1.3.13-86 «ОХРАНА ПРИРОДЫ. ГИДРОСФЕРА. Общие требования к охране поверхностных вод от загрязнения» от 01.07.1986 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://vsegost.com/Catalog/43/43720.shtml>.
3. ДСанПиН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» 12.05.2010 N 400 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0452-10>.
4. СанПиН 42-128-4690-88 «Санитарные правила содержания территорий населенных мест» [утв. Минздравом СССР 5 августа 1988 г. N 4690-88] [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.tehbez.ru/Docum/DocumShow_DocumID_528.html.
5. Кадастр мінеральних вод України./ Гол. ред. М. В. Лобода. – К., 1996. – 27 с.
6. Вода питна фасована: інформаційний довідник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.consumerinfo.org.ua/upload/iblock/e28/Water-brochure.pdf>.

2.11.2. Основні джерела

11. Ассман Д. Чувствительность человека к погоде / Д. Ассман. – Л. : Гидро-метеоиздат, 1966. – 156 с.
12. Бабкина А. В. Специальные виды туризма: учеб. пособие / А. В. Бабкина. – Ростов н/Д: Феникс, 2008. – 252 с.
13. Боголюбов В. М. Курортология и физиотерапия / В. М. Боголюбов. – М.: Бином, 2008. – 312 с.
14. Ветитнев А. М. Курортное дело : учеб. пособие / А. М. Ветитнев, Л. Б. Журавлева. – М. : КНОРУС, 2006. – 528 с.
15. Драчева Е. Л. Специальные виды туризма. Лечебный туризм: учеб. пособие / Е. Л. Драчева. – М.6 Кнорус, 2008. – 152 с .
16. Кусков А. С. Курортология и оздоровительный туризм / А. С. Кусков, О. В. Лысикова. – Ростов н/Д: Феникс, 2004. – 320 с.
17. Степанов Е. Г. Основы курортологии : учеб. пособие / Е. Г. Степанов. – Х.: ХНАГХ, 2006. – 326 с.
18. Степанов Е. Г. Санаторно-курортное лечение : учеб. пособие / Е. Г. Степанов. – Х.: ХНАГХ, 2006. – 332 с.
19. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія : навч. посібник / В. Н. Фоменко. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.

2.11.3. Додаткові джерела

20. Великанов И. И. Атеросклероз – болезнь века. Санаторно-курортное лечение, профилактика / И. И. Великанов. – Ставрополь : Книжн. изд-во, 1976.– 133 с.

21. Галевич Ю.С. Санаторно-курортное лечение печени желчевыводящих путей / Ю. С. Галевич, А. Г. Саакян. – Ставрополь : Кн. изд-во, 1976. – 123 с.
22. Кочатков Д. Физиопрофилактика и закаливание / Д. Кочатков, М. Михалков. – София : Медицина и физкультура, 1975. – 238 с.
23. Курако Ю. Л. Восстановительное лечение в условиях курорта больных, перенесших инсульт / Ю. Л. Курако, Д. Н. Вайсфельд. – К. : Здоровье, 1981. – 134 с.
24. Курорты: энциклопедический словарь / [гл. ред. Е.И. Чазов]. – М. : Сов. энциклопедия, 1983. – 592 с.
25. Лобода М. В. Основы курортологии / М. В. Лобода, Э. А. Колесник. – К. : Изд. Куприянова, 2003. – 512 с.
26. Олефиренко В.Г. Водо-теплелечение. 2-е изд. / В. Г. Олефиренко. – М. : Медицина, 1978. – 278 с.
27. Саакян А. Г. Курортное лечение гастрита и язвенной болезни / А. Г. Саакян. – Ставрополь : Книжн. изд-во, 1979. – 127 с.
28. Саакян А. Г. Курортное лечение колитов и заболеваний прямой кишки / А. Г. Саакян. – Ставрополь : Книжн. изд-во, 1975. – 159 с.
29. Серебряна Л. А. Санаторно-курортное лечение больных с заболеваниями пищеварительной системы / Л. А. Серебряна. – К. : Здоровье, 1978. – 156 с.

2.11.4. Ресурси мережі Internet

30. Бальнеологические курорты [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.allmedicina.ru/news.php?rubr=71>.
31. Безруков Ю. Ф. Рекреационные ресурсы и курортология / Ю. Ф. Безруков [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.jewellery.org.ua/address/Bezrukov-09.pdf>.
32. Вивчення потенційних ринків для Спа-лікувального туристичного сектору Криму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://linc.com.ua/documents/storage/Spa_Market_Research.pdf.
33. Восстановительная медицина и курортология [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.unmc.su/Kremlin_medicine/Journal-3-2008.pdf.
34. Все курорты мира [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.yestravel.ru/resorts/>.
35. Курорти та санаторії України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sankurort.ua/>.
36. Курорты мира [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.tourua.com/ru/resort/>.
37. Менеджмент діяльності санаторно-курортних закладів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/20101224/3_kraev.htm.
38. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua>.

ДОДАТОК А

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ НА ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ з дисципліни «КУРОРТОЛОГІЯ»

Студента/ки _____
(П.І.Б.)

Факультет *Заочної форми навчання* курс 3 група ХарМГКТС _____

Відповіді студента на тестове завдання за варіантом № _____

№ запитання	Відповіді				№ запитання	Відповіді			
	А	Б	В	Г		А	Б	В	Г
1					31				
2					32				
3					33				
4					34				
5					35				
6					36				
7					37				
8					38				
9					39				
10					40				
11					41				
12					42				
13					43				
14					44				
15					45				
16					46				
17					47				
18					48				
19					49				
20					50				
21					51				
22					52				
23					53				
24					54				
25					55				
26					56				
27					57				
28					58				
29					59				
30					60				

(дата і особистий підпис студента)

Кількість
правильних
відповідей

Розрахунок
оцінки

ОЦІНКА

Роботу перевірів екзаматор _____
(підпис викладача)

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «**Курортологія**»
(для студентів 3 курсу заочної форми навчання
напряму підготовки «Менеджмент»)

Укладач: КРАВЕЦЬ Ольга Миколаївна

В авторській редакції

Комп'ютерна верстка: *І. О. Храпко*

План 2011, поз. 423 Р

Підп. до друку 17.01.2012 р.	Формат 60x84/16
Друк на ризографі	Ум. друк. арк. 1,6
Тираж 10 пр.	Зам. № 8364

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.